

Får publiceras 16.9.2003 kl. 13.00

*Förfrågningar: miljöministeriet/Markku Nurmi (09) 1603 9440,
Statistikcentralen/Jukka Hoffrén (09) 1734 3351*

Färska uppgifter om miljöns tillstånd och om miljövärdsgifterna

År 2004 kanaliseras 940 miljoner euro av statens utgifter, 2,5 procent av budgetpropositionens slutsumma, direkt till miljövärd. År 2003 var miljövärdsgifterna 889 miljoner euro och motsvarigt 2,5 procent av budgetens slutsumma. År 2002 använde kommunerna dessutom 608 miljoner euro för miljövärdsgifter, och på basis av de färskaste uppgifterna var industrins miljövärdsgifter år 1999 sammanlagt 498 miljoner euro.

Problemen i Finlands miljö är de gamla utsläpp som ackumulerats under decennier samt den rikliga förbrukningen av naturtillgångar. Miljöolägenheter uppstår särskilt på grund av den förutsedda ökningen i användningen av naturtillgångarna och den ökning i den totala energiförbrukningen som prognoserna anger. Det behövs ytterligare åtgärder för att minska kväveutsläppen, den diffusa belastningen på vattnen samt de utsläpp som bildar marknära ozon. I Finland är jordbruket alltså de mest betydande belastarna av vattnen, även om denna belastning kunnat skäras ned något tack vare EU:s miljöstödd. Likaså krävs ytterligare åtgärder för att utsläppen i Finland skall kunna minskas eller hållas på nuvarande nivå.

Å andra sidan beaktas målen för en hållbar utveckling väl inom miljövärden i Finland. Detta konstaterades i januari 2002 i World Economic Forum, som jämförde hållbarhetsindex för miljön i olika länder (Environmental Sustainability Index, ESI) och kom fram till att Finland gjort de största framstegen mot en hållbar utveckling.

Bland annat detta framgår av översikten Naturresurserna och miljön 2003, som publiceras i dag. Översikten ger de färskaste uppgifterna om miljöns tillstånd och ekonomin. Den behandlar utvecklingen inom olika nationalekonomiska sektorer ur miljösynvinkel. Målet är att erbjuda aktuell och lätt tillgänglig information som kan nyttjas av beslutsfattare, informationsmedier och övriga intresserade.

Utgifterna för naturvärd ökar

Så gott som samtliga miljövärdsgiftsposter visar en ökning (se tabell 1). I budgetpropositionen föreslås att jordbrukets miljöstödd skall höjas med 6 miljoner euro jämfört med dagens läge till 312 miljoner euro. Hälften av detta finansieras av EU.

Budgetpropositionen för år 2004 anvisar ca 69 miljoner euro för naturvärd, vilket är 12 miljoner euro mer än 2003. Finansieringen av miljövärden ökar nästa år med 5 miljoner euro till 59 miljoner euro. Miljövärdsgifterna inom trafiksektorn ökar avsevärt både i år och nästa år på grund av miljöarbetena kring det nya järnvägsspåret mellan Helsingfors och Lahtis.

Tabell 1. Utvecklingen av statens miljövårdsutgifter åren 2000-2004

Statliga miljöutgifter, miljoner euro

	2000	2001	2002	2003 ¹	2004 ²
Miljöförvaltningen	92	98	102	108	111
Utvecklingssamarbete	49	83	81
Närområdessamarbete	10	10	13	10	10
Nordiska miljöfinansieringsbolaget	1	1	1	1	1
Forskning och utveckling ¹	158	154	157	156	159
Miljöorganisationer	1	1	1	1	1
Miljövård	37	37	40	54	59
Naturvård	75	63	59	57	69
Främjande av energisparande	3	3	6	25	25
Investeringsstöd till förnybar energi	20	17	28	24	24
Bidrag till energireparationer i bostäder	-	-	-	15	15
Miljöskydd i trafiken ¹	37	39	49	126	146
Stöd till gödselstadsinvesteringar	1	5	2	2	2
Jordbrukets miljöstöd	276	282	284	306	312
Främjande av värden av skogsnaturen	4	4	4	4	6
Sammanlagt	764	797	827	889	940

¹ = uppskattning, ² = prognos, .. = uppgifter saknas, - = inte i användning

Inflödet av miljö- och energiskatter ökar

Inflödet av miljörelaterade skatter och avgifter kommer enligt budgetpropositionen nästa år att motsvara drygt 4,6 miljarder euro (se tabell 2). Detta motsvarar 12,4 procent av budgetens slutsumma. De uppskattade skatteintäkterna ökar med 310 miljoner euro jämfört med år 2003. Skatteintäkterna ökar på grund av att inflödet av skatter i anslutning till energi och bilkörning har ökat, trots att skattesatsen i anslutning till bilismen har gått ned. Största delen av de miljörelaterade skatterna hänför sig till energianvändning. Energiskatternas andel av totalsumman uppgår nästa år till 65 procent. Andra viktiga skatter är bilskatten, den årliga fordonsskatten eller s.k. bruksavgiften samt dieselskatten.

Tabell 2. Miljörelaterade skatter och avgifter åren 2000-2004

Miljörelaterade statliga skatter och avgifter, miljoner euro

	2000	2001	2002	2003	2004
	BS	BS	BS	B	BP
Tilläggsskatt på alkoholdrycker	12	12	18	18	18
Tilläggsskatt på läskedrycker	1	1	2	2	2
Avgifter för bekämpningsmedel	2	2	2	2	2
Energiskatter	2 596	2 652	2 756	2 900	2 990
Oljeavfallsavgifter	3	3	4	3	3
Bilskatt	1 059	922	1 023	850	1 020
Vattenskyddsavgifter	1	0	0	0	0
Oljeskyddsavgifter	5	5	6	9	9
Fordonsskatt	220	227	237	247	285
Motorfordonsskatt	181	208	209	218	228
Avfallsskatt	33	31	32	47	49
Sammanlagt	4 113	4 063	4 289	4 296	4 606

BS = Bokslut, B = Budget, BP = Budgetproposition

Finlands utsläpp av växthusgaser hålls inte inom ramen för Kyotomålen

År 2001 var de sammanlagda utsläppen av växthusgaser från Finland 80,8 miljoner ton, dvs. inemot fyra miljoner ton mer än under basåret för Kyotoprotokollet, 1990. Anledningen till denna ökning var den ökade energiförbrukningen, den minskade vattenkraftsproduktionen i de nordiska länderna och det faktum att efterfrågan på el tillgodosågs på basis av stenkol och torv.

Finlands utsläpp av svaveldioxid ökade enligt förhandsuppgifterna med tre tusen ton jämfört med föregående år. Däremot minskade kväveoxidutsläppen med två tusen ton. I relation till bruttonationalprodukten är Finlands svaveldioxidutsläpp ungefär en tredjedel mindre än genomsnittet för de europeiska OECD-länderna. Största delen av det sura nedfallet i Finland orsakas av fjärrtransporterade luftföroreningar. Av svaveldioxiddepositionen härrör bara 29 procent från källor i Finland, av kvävedioxiddepositionen 29 procent.

Översikten över Naturresurserna och miljön publiceras sedan år 1994 i samband med statens budgetproposition. För denna översikt svarar miljöministeriet i samråd med finansministeriet, handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, Statistikcentralen och Finlands miljöcentral. Ordföranden för den arbetsgrupp som berett översikten är miljöministeriets överdirektör Markku Nurmi.

Källa: Naturresurserna och miljön 2003. Miljöministeriet och Statistikcentralen.

Ytterligare uppgifter (på finska) på webben:

http://www.tilastokeskus.fi/tilkitt/ymparisto_luonto.html